

Het belang van participatie

Informatiedocument Expertise Centrum RAL-Zuid



Datum: 09-12-2021

Auteurs: Jeroen van Gestel +31 6 46445595
Simon Looijestijn +31 6 51934067

Noot: Dit informatiedocument heeft niet het doel om volledig te zijn, maar biedt gemeenten de belangrijkste en praktische informatie om hierover te kunnen oordelen.

Inleiding

Bij de uitrol van laadinfrastructuur wordt steeds meer gefocust op proactieve uitrol van laadpalen. Aan de hand van data en prognoses wordt bepaald waar in de toekomst een laadbehoefte is. Op die locaties wordt vervolgens gepland om laadpalen te plaatsen. Een kaart die deze toekomstige laadlocaties weergeeft is de plankaart.

Gemeenten die deelnemen aan de collectieve concessie krijgen de kans om te reageren op de door Vattenfall opgestelde plankaart en om suggesties te doen voor nieuwe locaties. Dit wordt de validatie van de plankaart genoemd. Tussen het beschikbaar komen van de plankaarten en de validatie hebben gemeenten de mogelijkheid om een ook participatietraject te doorlopen. Tijdens een participatietraject worden reacties van relevante partijen, waaronder nadrukkelijk inwoners, opgehaald om te zorgen voor draagvlak en betere en toekomstbestendigere laadlocaties. Verder is het in lijn met de toekomstige omgevingswet om stakeholders meer te betrekken bij keuzes die impact op hen hebben. De reacties worden dan meegenomen tijdens de validatie en kunnen leiden tot nieuwe voorstellen.

Let op: Door middel van deze manier van participatie kunnen inwoners reageren en input leveren op de voorgestelde locaties. De definitieve keuzes worden, gebaseerd op deze input, vervolgens door de gemeente gemaakt.

Het doel van participatie

Een participatietraject vergt meer tijd en voorbereiding aan de voorkant, maar zorgt voor efficiëntie aan de achterkant in de verdere aanpak. De voornaamste voordelen staan hieronder beschreven.

Meer draagvlak en acceptatie

Het is van belang om zoveel mogelijk draagvlak en acceptatie te verkrijgen en behouden tijdens het plaatsen van laadpalen. Het plaatsen van een laadpaal kan namelijk veel weerstand oproepen en kan leiden tot bezwaarprocedures bij verkeersbesluiten. Deze worden (deels) voorkomen door inwoners van tevoren al inspraak te geven in de locatiebepaling in plaats van achteraf een bezwaar in te dienen. Deze inspraak aan de voorkant is laagdrempeliger en geeft minder kans op intensieve formele bezwaren.

Een deel van de weerstand tegen laadpalen kan voorkomen worden door laadpalen zo te plaatsen dat ze aansluiten bij de specifieke situatie zoals deze in de straat is. Een makkelijke en efficiënte manier om dit te doen, is door inwoners en andere belanghebbenden te vragen wat zij denken en vinden van de locatie van een laadpaal met een participatietraject. Zij weten immers zelf het beste hoe hun straat eruit ziet. Soms kan het verschuiven van de locatie naar een naastgelegen parkeervak al een grote verbetering zijn.

Betere locaties

Door inwoners te betrekken bij het plaatsingsproces worden betere locaties geselecteerd. Inwoners kennen hun omgeving immers goed en beschikken over informatie die niet te verkrijgen is via de gebruikte databronnen. Ook haal je lokale en latente laadbehoefte op en wordt er, naast data en prognoses, aanvullend inzicht vergaard die meegenomen kunnen worden in het vaststellen van laadlocaties en het verbeteren van de plankaart.

Met de participatietools kunnen ook eenvoudig collega's van andere afdelingen input geven op de voorgestelde locaties.

Bij de plankaarten van fase 1 waren er meerdere gemeenten die een succesvol participatietraject hebben doorlopen. In deze gemeenten waren minder bezwaren tegen de uiteindelijke verkeersbesluiten en is een groot deel van de laadlocaties aangepast en verbeterd. Dit heeft niet alleen geleid tot meer tevredenheid bij inwoners, maar ook voor een betere locatie met betrekking tot het bijplaatsen in de toekomst, bijvoorbeeld omdat er rekening is gehouden met eventuele uitbreiding naar meer laadpalen op een locatie.

Het proces

Er zijn verschillende manieren om een participatietraject vorm te geven. Zo kan er voor bewonersavonden gekozen worden of andere vormen van participatie. Het staat gemeenten vrij hier een keuze in te maken. Er zijn ook verschillende digitale tools op de markt die het ophalen van reacties op laadlocaties eenvoudig mogelijk maken door bijvoorbeeld het automatiseren van de verwerking van reacties. Een belangrijk aandachtspunt bij een participatietraject is dat er een goede communicatie aanpak aan te grondslag ligt. Op die manier worden alle relevante groepen bereikt en worden er meer reacties opgehaald. Ook is het van belang om het participatietraject direct aan te laten sluiten op de ontvangst van de plankaart. Hiervoor is het belangrijk om op tijd met alle voorbereidingen te starten.